

Ontwerpcriteria Historisch redeneren lesactiviteiten basisschool

1. Formuleer leerdoelen die betrekking hebben op historisch redeneren.
2. Geef expliciete instructie over historische vaardigheden; toon het historisch redeneren in je uitleg met een voorbeeld of kleine oefening.
3. Gebruik historische bronnen niet alleen ter illustratie bij je uitleg, maar ook om het historisch redeneren te bevorderen. Maak een keuze uit maximaal 5 verschillende bronnen.
4. Verken in je les meerdere perspectieven of interpretaties.
5. Bedenk opdrachten die aanzetten tot historisch redeneren.
6. Voer een onderwijsleergesprek of klassikale nabespreking.
7. Stel in gesprekken vooral denkvragen.
8. Help leerlingen om denkstappen expliciet te maken.

Ontwerpcriteria onderzoekende geschiedenislessen

1. Het onderwerp moet aansluiten bij de leeftijd en de voorkennis van de leerlingen en bij de voorkennis van de leerkracht.
2. De vormgeving van de les (mate van sturing) sluit aan bij het niveau (ervaring) van de leerlingen en van de leerkracht. Afhankelijk van de gekozen mate van sturing worden onderzoeksvraag en bronnen aangeleverd.
3. Bij het ontwerpen van de les worden kernbegrippen en aanvullende taal gekozen die in de les uitgelegd en gebruikt worden.
4. Aan het begin van de les wordt verwondering opgeroepen door de leerlingen te confronteren met een (historische) bron (afbeelding, voorwerp, filmpje) die vragen oproept over het verleden.
5. Leerlingen leggen het onderzoek vast: de hoofd- en deelvragen, de gebruikte bronnen en andere gebruikte informatie, de resultaten en hoe de bronnen ze geholpen hebben tot hun conclusies te komen.
6. Leerlingen leggen het onderzoeksproces vast (de taak- en rolverdeling, waar ze tegen aan lopen) en evalueren het onderzoek (bijv. met evaluatiecirkel of target board).